
РОЖНОВА Т. Є., професор кафедри педагогіки, адміністрування і спеціальної освіти ННІМП ДЗВО УМО, кандидат педагогічних наук, доцент

ПЕДАГОГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ У КОНТЕКСТІ ПРОФЕСІЙНО-ТВОРЧОГО РОЗВИТКУ МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ ОСВІТНІХ, ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК

В умовах євроінтеграції в галузі вітчизняної освіти актуалізується проблема педагогічного менеджменту в контексті професійно-творчого розвитку здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки».

Сучасний педагогічний менеджмент – це динамічна галузь, яка постійно розвивається та адаптується до нових викликів освітнього середовища. Він охоплює комплекс управлінських процесів, спрямованих на ефективне функціонування навчального закладу та забезпечення високої якості освітніх послуг.

Ключовими аспектами сучасного педагогічного менеджменту є:

1) інноваційність (упровадження нових педагогічних технологій, методів навчання та оцінювання, використання цифрових інструментів);

2) орієнтація на особистість (індивідуалізація навчання, створення умов для саморозвитку кожного учня, розвиток критичного мислення та творчих здібностей);

3) педагогічна взаємодія та співпраця (залучення всіх учасників освітнього процесу – учнів, вчителів, батьків, громадськості – до прийняття рішень та спільної роботи);

4) лідерство (формування лідерських якостей у педагогів, створення атмосфери довіри та взаємопідтримки);

5) постійне підвищення якості освітніх послуг через систему внутрішнього контролю та зовнішньої експертизи;

6) соціальна відповідальність тощо.

Педагогічний менеджмент відіграє ключову роль у формуванні особистості майбутнього педагога – і не лише у формуванні системи спеціальних компетентностей, а й у стимулюванні його професійного і творчого розвитку.

Професійно-творчий розвиток пов'язаний зі способом мислення у сфері управління людським потенціалом в освіті; з огляду на це постала необхідність освіти впродовж усього життя. Управління професійно-особистісним розвитком педагогічного персоналу – це процес цілеспрямованої реалізації стратегії управління в закладі вищої освіти, спрямований на формування певних компетентностей майбутніх педагогів [2].

Управління професійно-творчим розвитком майбутніх педагогів ґрунтується на принципах: науковості (передбачає врахування під час організації освітнього процесу в закладах освіти досягнень педагогіки, психології, методик викладання навчальних дисциплін, кібернетики тощо); демократизації; гуманізації; плановості; компетентності; цілеспрямованості; оптимізації; ініціативи й активності; об'єктивності в оцінці студентських навчальних досягнень; креативності тощо.

Одним із завдань управління професійно-творчим розвитком майбутніх магістрів-педагогів є забезпечення методичного супроводу студентів у контексті формування та розвитку професійної компетентності, організації самоосвіти педагогів як засобу професійного саморозвитку.

Серед основних функцій управління процесом професійно-творчого розвитку майбутніх магістрів освітніх, педагогічних наук виокремлюємо:

- забезпечення сприятливого освітнього середовища (забезпечення сучасним матеріально-технічним оснащенням закладів вищої освіти; формування атмосфери творчості);
- створення умов для співпраці між викладачами, студентами та іншими учасниками освітнього процесу;
- стимулювання інноваційної діяльності (підтримка та впровадження нових педагогічних технологій);
- заохочення здобувачів вищої освіти до наукових досліджень та проєктної діяльності;
- організація конкурсів, конференцій та інших заходів для обміну досвідом;
- розвиток професійних компетентностей (створення можливостей для стажування та практики в освітніх закладах; організація тренінгів та семінарів з актуальних питань педагогіки);
- підтримка професійного зростання викладачів ЗВО;

– формування у майбутніх магістрів-педагогів лідерських якостей (залучення студентів до участі в управлінні навчальним процесом; розвиток навичок комунікації, командної роботи та прийняття рішень);

– створення можливостей для самореалізації та ініціативи (підтримка творчого потенціалу; створення умов для розвитку творчих здібностей; підтримка індивідуальних траєкторій розвитку) тощо.

Перманентний розвиток майбутнього професіонала є результатом систематичного вдосконалення, розширення та зміцнення спектра знань, розвитку якостей особистості, необхідних для оволодіння новими професійно-творчими знаннями, вміннями і навичками [1].

Ефективними заходами, що можуть сприяти професійно-творчому розвитку майбутніх магістрів освітніх, педагогічних наук, на наш погляд, є: створення онлайн-платформ для спілкування та співпраці; розробка індивідуальних планів розвитку для кожного здобувача освіти; організація менторських програм з досвідченими педагогами; співпраця з роботодавцями для забезпечення практичної підготовки студентів; заохочення до участі в міжнародних проектах та обмінах; проведення регулярних оцінювань ефективності освітніх програм.

Процес професійно-творчого розвитку майбутніх педагогів – здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня тісно пов'язаний з формуванням особистісних якостей, рис характеру як основи професійної педагогічної діяльності. З позиції окремого майбутнього педагога як суб'єкта управління професійно-творчим розвитком це означає постійне збагачення особистісних якостей, професійних знань, умінь і навичок, необхідних для майбутньої ефективної педагогічної діяльності.

Отже, у контексті педагогічний менеджмент професійно-творчого розвитку майбутніх магістрів освітніх, педагогічних наук – це складний і багатогранний процес. Лише за умови ефективного управління освітнім закладом можна забезпечити якісну освіту та підготувати молодь до життя в динамічному світі. Роль педагогічного менеджменту в професійно-творчому розвитку майбутніх педагогів є незаперечною. Від нього залежить, якими будуть нові покоління викладачів, які зможуть не тільки передавати знання, але й формувати критичне мислення, творчі здібності та готовність до постійного навчання у здобувачів освіти.

ЛІТЕРАТУРА

1. Лук'янова Л. Б. Основоположні принципи андрагогічної моделі навчання : оптимальні умови використання. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, проблеми* : збірник наукових праць. 2010. Вип. 23. С. 119–124.
2. Bruner J. S. *The Culture of Education*. Cambridge, MA : Harvard University Press, 1996. 224 p.